

AKATEMIAN JALKAVÄKI: PALUU KAMPUKSILLE

Tuuli Miinalainen

arjen anti-sankari ja ilmakehätutkimuksen väitöskirjatutkija

Kalle Nordling

vieraileva meritähti Norjassa suorittamassa ilmastotutkimusta

Elina Palmgren

yliopistohallinnon sekatyöläinen ja didaktisen fysiikan väitöskirjatutkija

Tänä syksynä on vihdoinkin koittanut se kauan odotettu korkeakoulujen kampuksille palaamisen hetki. Vaikka lähityöhön ja lähio-
petukseen siirtymistä on yritetty paikoin pon-
nekkaisesti jo aiemminkin, tuntuu etteivät aika tai
pandemiatilanne ole olleet kypsiä kunnolliselle
paluulle lähiopintojen ja -töiden pariin tätä en-
nen. Nyt syksyn edetessä useimmat etätyösken-
telijät ovat kuitenkin pikkuhiljaa palanneet työ-
huoneille ainakin osittain.

Kampuksille paluu on tarkoittanut jälleen uu-
teen totuttelua, kun osa vanhoista työnteon ta-
voista on päässyt korona-ajan etäilyn aikana
unohtumaan ja monessa tilanteessa joudutaan
sopeutumaan uusiin hybridityön vaatimuksiin.
Esimerkiksi jaetut toimistot voivat aiheuttaa
päänvaivaa hybridityössä, etenkin jos merkittä-
vä osa kalenteriin merkityistä tapahtumista on
siirtynyt verkkotapaamisiksi. Lisääntynyt etä-
työskentely on toisaalta tuonut yliopistoille ja

muille työnantajille houkutuksen vähentää toi-
mistotiloja ja muuttaa työpisteitä ei-henkilökoh-
taisiksi. Tämä kehitys saattaa olla itseään ruok-
kiva ilmiö, ja huonoimmillaan se voi laskea
sekä työtehoa että -viihtyvyyttä.

Paluu on myös tarkoittanut monille flunssakier-
teiden uudelleen alkamista – eikä korona-altis-
tuksiltakaan ole kokonaan välttytty. Koronapois-
saoloista ja erinäisten flunssien potemisesta on-
kin tullut melko arkipäiväisiä, joskin ikäviä
asioita. Lisäksi koronatilanne on vieläkin niin
kurja, että riskiryhmäläiset ja riskiryhmäläisten
läheiset saattavat joutua edelleen välttelemään
kampukselle tulemista. Riskiryhmään kuuluvil-
la voi olla myös melko erilaiset kokemukset
koronan vaarallisuudesta terveydelle kuin pe-
rusterveillä, ja tämä voi surkeimmillaan johtaa
hankauksiin omassa työyhteisössä. Riskiryhmä-
läiset saattavat esimerkiksi joutua perustele-
maan työkavereilleen tai esihenkilöilleen mas-

satapahtumien ja ruuhkaisten paikkojen välttelyä, ja välillä tällaiset keskustelut voivat johtaa epämiellyttäviin tilanteisiin. Onneksi uudet etätöytäytännöt mahdollistavat helpommin kotiin jäämisen pienissä flunssaoireissa, eikä kenenkään tarvitse kärvistellä tunnontuskissa pohtien “olenko riittävän kipeä jäämään kotiin”. Kunhan työläppäri on mukana, voi pikkuflunssassa helposti jäädä kotiin tekemään töitä.

Käytännön työssä joudutaan nyt lisäksi kohtaamaan aivan uudenlaisia ongelmia ja kysymyksiä, kuten kuinka houkutella etäopiskeluun tottuneet opiskelijat takaisin luentosaleihin ja etätöytäytentelyyn tottuneet kollegat takaisin työpaikalle. Omiin korviimme on jo kantautunut muutamien luennoitsijoiden ihmettelyä siitä, että heidän luennoilleen on osallistunut selkeästi vähemmän opiskelijoita kuin mitä vastaavilla kursseilla nähtiin ennen pandemiaa. Yliopistojen henkilökunnalla on edessään haastava tehtävä yrittää saada etenkin ne opiskelijat, jotka aloittivat opintonsa korona-aikana, kokemaan yliopisto omaksi yhteisökseen ja vuorovaikuttamaan henkilökunnan kanssa.

Ajoittaisista hankaluuksista huolimatta mikään ei kuitenkaan voita kasvokkaisia kohtaamisia muiden yliopistolaisten kanssa! Moni asia sujuu vaivattomammin ja luontevammin, kun keskustelijoiden välissä ei ole Zoom- tai Teams-ruutua, eikä oman pärstänsä erityispiirteistä tarvitse olla niin tietoinen. Aivan uuteen arvoon ovat nousseet myös epäviralliset kohtaamiset yliopiston käytävillä, kahvihuoneissa ja ruokaloissa, joissa työkeskustelujen ohella vaihtuvat helposti myös muun elämän kuulumiset sekä uudet tutkimusideat.

Taaksepäin katsoessa huomaa toisaalta myös, että korona-ajasta jäi kaiken ikävän ohella käteän paljon hyvääkin. Esimerkiksi monissa yh-

teyksissä kokouskäytännöt ovat jouhevoituneet, työarjesta on tullut osin joustavampaa ajoittaisen etätöytäytän ansiosta, ja opetuskäytäntöihin on tarttunut mukaan pandemia-aikana tapahtuneita edistysaskelia.

Pitkän pandemia-ajan jälkeen paluu onkin kaikesta huolimatta tuntunut hyvältä, ja lievän alkukankeuden jälkeen voikin hyvillä mielin todeta: On todella mukava nähdä teitä kaikkia kampuksella!

